

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİ KULLANMANIN ÖNEMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Uzm. Seral Özturan
SOS Anaokulu, Lefkoşa
seralozturan4@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Elif Ünal Bozcan
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Lefkoşa
ebozcan@ciu.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı; okul öncesi öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmanın önemine ilişkin görüşlerini belirlemek ve bu görüşlerle bazı demografik özellikler arasındaki anlamlılıkları ortaya koymaktır. Çalışmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri birlikte kullanılarak genel tarama türünde betimsel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan 125 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak, Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımının Önemine İlişkin Görüşleri'ni öğrenmeyi amaçlayan Ölçek ile yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılmıştır. Nicel ve nitel analizler sonucunda, okul öncesi öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmanın önemine ilişkin görüşleriyle bazı demografik özellikleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamış, ancak görüşleri arasında farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Bu araştırmanın sonuçlarının; bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmanın, okul öncesi dönemdeki etkilerine yönelik öğretmen görüşlerini ortaya koyması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Okul öncesi eğitim, okul öncesi öğretmeni, bilgi ve iletişim teknolojileri.

OPINIONS OF PRESCHOOL TEACHERS ON THE IMPORTANCE OF USING THE TECHNOLOGY OF INFORMATION AND COMMUNICATION

Abstract

The purpose of this research; to determine the opinions of preschool teachers about the importance of using information and communication technologies and to show the relationship between these opinions and some demographic features. This study is conducted through combined quantitative and qualitative research methods with descriptive research pattern in terms of general scanning terms. The study group is formed of 125 preschool teachers who are currently active in preschools of Turkish Republic of Northern Cyprus. As for collecting data, semi-structured interview questions as well as the scale which is designated for obtaining the Preschool Teachers' Remarks on the Importance of Use of Information and Communication Technologies are used. As a result of quantitative and qualitative analyses, no significant difference between preschool teachers' remarks on the importance of use of information and communication technologies and several demographical variables is detected whereas the study identifies the differences among their remarks. It is suggested that the results obtained through this study is of important as they stress the teachers' remarks on use of information and communication technologies and its effects in the preschool education.

Keywords: Preschool teaching, preschool teachers, information and communication Technologies.

GİRİŞ

Dünyanın birçok ülkesinde görüldüğü gibi ülkemizde de teknoloji sayesinde yaşanan gelişmeler toplumsal yaşantıyı önemli ölçüde etkilemektedir. Araştırmalar teknoloji sayesinde yaşanan gelişmelerin, bir toplumun gelişmişlik düzeyine ait en önemli göstergelerden olduğunu belirtmektedir.

Toplumların geleceği açısından teknolojik araç-gereçlerin tercih edildiği en önemli alanlardan biri eğitimidir. Bu nedenle eğitim ve öğretim ortamlarında teknolojiden faydalanma gayreti içinde farklı faaliyetler sürdürülmektedir. Erken çocukluk döneminden başlayarak belirlenecek olan uygun teknoloji modelleri çocukların öğrenmelerine destek olmaktadır. Teknoloji, tüm eğitsel sorunların ortadan kalkmasının çözümü olmasa da; günümüzde eğitim ve öğretimde kullanılması gerekli hale gelmiştir (Erdemir, Bakırcı, Eyduran, 2009; Keengwe ve Onchwari, 2009; Bahçekapılı, 2011; Kılınc, 2015).

Hayatımızın vazgeçilmez haline gelen teknolojik araç-gereçler erken yaşlardan itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Bu nedenle teknoloji, okul öncesi dönemden başlayarak önemi gittikçe artan ve belirginleşen bir yere sahiptir. Eğitim sistemleri açısından ele alındığında, öğretmenlerin eğitimde gerçekleşen değişimlerin merkezinde olduğu dikkati çekmektedir. Okullarda teknolojik araç-gereç donanımının gün geçtikçe daha çok tercih ediliyor olması ve teknolojik aletlerin kullanımının artmasıyla beraber, öğretmenlerin teknolojiyi eğitim ve öğretim ortamlarında aktif olarak kullanmaları daha fazla gündeme gelmektedir. Teknolojinin öğrenme süreci ile bütünlük sağlayabilmesi; öğretmen desteği ile gerçekleşebilir. Bu nedenle öğretmenler kendilerini geliştirebilmeli, öğrenmeye açık olmalı ve bilgi ve becerilerini sürekli yenileyebilmelidir. Eğitimde kullanılan teknolojik araç ve gereçler öğrenmenin gerçekleşmesini desteklerken, teknoloji alanında yaşanan yeni gelişmeleri takip edebilmek ve günlük hayatta doğru olarak kullanabilmek de son derece önemlidir. Bu anlamda öğretmenlerin teknolojinin eğitim ortamlarına sağladığı katkıların farkında olmaları ve kendi alanlarına uygulamaları vazgeçilmezdir. Öğretmenin sınıf ortamında teknolojik araçları kullanması, öğrenci merkezli eğitim ortamının yaratılmasında ve bireysel ihtiyaçların karşılanmasında etkilidir (Akkoyunlu ve Tuğrul, 2002; Keengwe ve Onchwari, 2009; Sert, Kurtoğlu, Akıncı, Seferoğlu, 2012; Türk, 2012; Yılmaztekin ve Olgan, 2013). Bilginin hızının ve içeriğinin, bilgiye ulaşım yöntemlerinin değiştiği günümüzde, bu alanda yetişmiş kişilere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle okullar, eğitimde bilişim teknolojilerinden faydalanma gayreti içinde farklı faaliyetler sürdürmektedirler. Eğitimde "öğretim teknolojisi" olarak adlandırılan bilgi teknolojilerinin yaygın olarak kullanılması toplumların "bilgi toplumu" olmasına sebep olmuştur. Teknoloji, eğitimin yerini almak için değil; eğitimin amaç ve hedefleri ile bütünlük sağlamak ve eğitim-öğretimi geliştirmek için kullanılmalıdır. Teknoloji ve eğitim, insanların yetiştirilmesinde önemli bir etken olmaktadır. İkisinin de temel amacı, insanın gelişimine fayda sağlamak, etkili ve kalıcı öğrenmelerin oluşmasına katkı sağlamaktır (Akkoyunlu ve Tuğrul, 2002; Keengwe ve Onchwari, 2009; Siyambaş, 2015; Türk, 2012).

Okul öncesi eğitimde teknoloji kullanımı bu dönemdeki çocukların eğitiminde önemli bir yere sahiptir. Okullar, günlük hayatta evlerinde bilgisayar, cep telefonu, tablet gibi cihazlar bulunan bir öğrenci grubuyla karşılaşmaktadır. Teknoloji sayesinde okul öncesi dönemdeki çocukların merak duygusu teşvik edilerek, yaşayarak, deneyerek ve yanılarak öğrenme şansı sunulmakla birlikte; problem çözme, planlama, yansıtıcı düşünme, görsel düşünme, mantıksal düşünme, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerinin gelişimi ve psikomotor yetenekleri ile kelime ve bellek gelişimleri olumlu yönde etkilenmektedir. Bu nedenle teknoloji okul öncesi eğitimde çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Teknoloji doğru kullanıldığı takdirde öğrenci başarısını arttırmak için büyük güce sahiptir. Teknolojik araç-gereçlerin küçük yaşlardan itibaren kullanılmaya başlanması, tüm gelişim alanlarını etkilemektedir. Çocukların sağlıklı gelişimleri ile ilgilenen kuruluşlar, yayınladıkları bildirimlerde örneğin, Amerikan Pediatri Akademisi (American Academy of Pediatrics-AAP) İletişim ve Medya Konseyi'nin (2011) politikalarına ilişkin açıklamasında, 2 yaşın altındaki çocukların herhangi bir medyatik ortama (tv, bilgisayar, tablet vb.) maruz bırakılmaması gerektiği ve erken çocukluk döneminde oyunun beyin gelişimindeki yapılandırıcı etkisinin değerine vurgu yapılmaktadır. Aynı zamanda, Amerikan Pediatri Akademisi (AAP) yüksek kaliteli interaktif medyanın, "sosyal becerileri, dil becerilerini ve hatta okula hazır olma derecesini" iyileştirerek, çocuklar için eğitimsel yararları olabileceğini kabul etmektedir (American Academy of Pediatrics İletişim ve Medya Konseyi, 2011; Akt. Epstein, 2013). Bu noktada önemli olan teknolojinin etkisini olumlu yönde kullanabilmektir. Teknolojinin uygun koşullarda kullanılması, çocukların özellikle bilişsel ve dil gelişimlerini olumlu etkilemektedir. Bunun yanı sıra bilgisayar, ipad gibi teknolojik araçlar çocukların motor gelişimini, sosyal ve duygusal gelişimini ve öğrenmeye olan eğilimini de artırmaktadır. Öğrenme ortamlarında teknoloji kullanımı motivasyonu güçlendirerek çocukların öğrenme ortamına aktif katılımını sağlamaktadır (Akkoyunlu ve Tuğrul, 2002; Aksoy, 2006; Küçükoğlu, 2013; Köroğlu 2014; Kılınc, 2015).

Bu araştırmanın amacı; okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim etkinliklerinde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmanın önemine ilişkin görüşlerini belirlemek ve bu görüşler ile bazı demografik özellikler arasındaki ilişkileri ortaya koymaktır. araştırma sonuçlarının; bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmanın, okul öncesi dönemdeki etkilerine yönelik öğretmen görüşlerini ortaya koyması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırmanın Yöntemi

Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim etkinliklerinde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmanın önemine ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma, nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı genel tarama türünde betimsel bir çalışmadır. Genel tarama modelleri, bir çok elemandan var olan, evren ile ilgili genel bir yargıya ulaşmak için evrenin tümüyle veya evrenden alınan bir grup, örnek veya örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemesidir (Karasar, 2006). Araştırmada nitel veriler nicel verileri desteklemek amacıyla kullanılmış, böylelikle araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliği arttırılmaya çalışılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2005), araştırmalarda farklı yöntemler birlikte kullanıldığı zaman elde edilen verilerle, elde edilen verilere dayanarak yapılan açıklamaların doğruluk ve geçerliğinin saptanmasında önemli bir yere sahip olduğunu belirtmektedir.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; KKTC de devlet ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan 125 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu belirlenirken öğretmenler kolay ulaşılabilir ve uygulama yapılabilir birimlerden seçildiğinden uygunluk örnekleme kullanılmıştır. Uygunluk örnekleme; popülasyonun en ulaşılabilir, üzerinde kolayca araştırma yapılacak kişi ve grupların seçilmesidir (Büyükoztürk, Kılıç Çakmak, Argün, Karadeniz, Demirel, 2009; Sönmez ve Alacapınar, 2014).

Öğretmenlerin 48'i (%38,4) Okul Öncesi Öğretmenliği lisans mezunu, 45'i (%36) Çocuk Gelişimi mezunu, 17'si (%13,6) başka bölümlerden mezun ve 15'i (%12) de Çocuk Gelişimi Ön Lisans mezunudur. Öğretmenlerin 67'si (%53,6) 1-5 yıl; 35'i (%28) 6-10 yıl; 18'i (%14,4) 11-15 yıl; 5'i (%4) 16 yıl ve üzeri kıdem yılına sahiptir. Öğretmenlerin 40'i (%32) devlet okulunda; 85'i (%68) özel okulda görev yapmaktadır. Öğretmenlerin 17'si (%13,6) bilgi ve iletişim teknolojileri alanında herhangi eğitim, kurs veya seminer aldıklarını; 108'i (%86,4) ise almadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin 16'sı (%12,8) masa üstü bilgisayar; 15'i (%12) diz üstü bilgisayar, 6' s'ı (%4,8) akıllı telefon, 47'si (%37,6) hepsini ve 41'i (%32,8) birden fazla teknolojik araçları kullandıklarını belirtmişlerdir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımının Önemine İlişkin Görüşleri"ni öğrenmeyi amaçlayan Ölçek ile yarı yapılandırılmış Görüşme Soruları kullanılmıştır.

Çalışmanın Nicel Boyutunda Kullanılan Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmanın problem ve alt problemleri göz önüne alınarak yapılan literatür taraması sonucunda Suat Kol tarafından 2011 yılında geliştirilmiş olan "Okul Öncesi Eğitimde Teknolojik Araç-Gereç Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği"ne ulaşılmıştır, Ölçeğin kullanılabilmesi için araştırmacıdan yazılı onayı alınmıştır. Ölçme aracının uygunluğu ile ilgili olarak 1 ölçme ve değerlendirme uzmanından görüş alınmıştır. Uzman 20 maddeden oluşan ölçek sorularının tümünün araştırma problem ve alt problemlerini kapsamadığını, bunun yerine ölçek maddelerinden amaca uygun olanların seçilerek ve uzman görüşüne sunulurken kullanılabileceği bilgisini vermiştir. Bunun üzerine araştırmacı, danışman öğretim üyesi ve ölçme ve değerlendirme uzmanı ile birlikte ölçeğin 9 maddesinden yararlanılmasına karar verilmiştir. Belirlenen 9 madde yeniden düzenlenmiş ve ölçme ve değerlendirme alanından 2, eğitim bilimleri alanından 1 ve okul öncesi eğitim alanında 4 uzman olmak üzere toplam 7 uzmana gönderilmiştir, Uzmanlara "Size göre bu sorular, öğretmenlerin okul öncesi eğitimde teknolojik araç-gereç kullanımının önemine ilişkin fikirlerini öğrenmeye ilişkin bilgi vermekte midir?" sorusu

solunmuştur, Uzmanlardan her bir maddeyi bu soru kapsamında düşünmeleri ve "Uygun", "Düzeltilip Kullanılabilir", "Uygun Değil" Şeklinde değerlendirmeleri ve varsa yorumlarını eklemeleri istenmiştir, Uzmanlar tarafından yapılan değerlendirmeler (soru sayısının artırılması, aralara kontrol sorularının eklenmesi, "teknolojik araç-gereç" kavramı yerine "bilgi ve iletişim teknolojileri" kavramının kullanılması, bazı soruların düzeltilip kullanılması gerektiği yönündeydi) sonucunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Konu ile ilgili alanyazın taraması (Ünal Bozcan, 2010; Güzel Türk, 2012; Kol, 2012; Yılmaz, 2012; Sayan, 2015; Siyambaş, 2015; Üstün ve Akman, 2015) yapılarak, problem ve alt problem doğrultusunda düzenlemeler yapılmış böylece madde sayısı 14'e çıkarılmıştır. Öğretmenlerin ölçekteki maddelere katılma düzeylerini belirlemek üzere "Katılıyorum" (1 puan), "Kararsızım" (2 puan), "Katılmıyorum" (3 puan) şeklinde belirlenen üçlü Likert tipi derecelendirme kullanılmıştır. Ölçeğin tüm maddeleri olumlu ifadelerden oluşmaktadır. Ölçekten alınacak düşük puan, okul öncesi öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanımının önemine ilişkin olumlu görüşlere sahip olduklarını, yüksek puan ise olumsuz görüşlere sahip olduklarını ifade etmektedir.

Pilot Çalışma

Araştırmacı tarafından oluşturulan Ölçeğin uygulanabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığından izin alınmıştır. İzin alındıktan sonra Ölçek, daha önceden bilgilendirilen ve onayları alınan 42 okul öncesi öğretmenine yüz yüze veya e-mail yoluyla ulaştırılarak uygulanmıştır. Uygulama sonucunda Ölçeğin güvenilirlik hesaplamaları yapılmıştır.

Geçerlik-Güvenirlik

Ölçeği'nin güvenilirliği için Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Hesaplama sonucunda 14 soruluk Ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ,871 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin kapsam geçerliği için ise uzman görüşlerine başvurulmuştur. Bu doğrultuda; ölçme ve değerlendirme alanından 2, eğitim bilimleri alanından 1 ve okul öncesi eğitim alanında 4 uzman olmak üzere toplam 7 uzmana gönderilmiş ve uzmanların görüşleri doğrultusunda gerekli olan düzenlemeler yapılmıştır.

Nitel Boyutunda Kullanılan Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmanın nitel boyutunda, veri toplama aracı olarak nitel veri toplama tekniklerinden biri olan açık uçlu görüşme soruları kullanılmıştır. Açık uçlu sorular araştırmacı için konuya dair daha detaylı bilgi elde etme olanağı sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Yarı yapılandırılmış görüşme soruları oluşturulurken, Ölçek'te yer alan sorular içinde öğretmenlerin en çok katıldıkları, kararsız kaldıkları ve katılmadıkları maddeler seçilerek, araştırmanın problem ve alt problemleri doğrultusunda, ilgili alan yazın ve uzman görüşleri dikkate alınarak düzenlenmiştir. Hazırlanan görüşme sorularının geçerliğini sağlamak için taslak form 3 alan uzmanına verilmiş ve değerlendirmeleri istenmiş böylece bu çalışmanın sonunda, soru maddelerinin geçerliği saptanmıştır. Bu çalışmanın ardından görüşme formuna son biçimi verilmiştir. Görüşme dökümleri araştırmacı dışında danışman öğretim üyesi tarafından da okunarak kodlar çıkarılmıştır. Araştırmanın güvenilirlik hesaplaması için Sönmez ve Alacapınar'ın (2016) önerdiği "Güvenirlik = (Görüş Birliği – Katılanların Sayısı / 2) / (Katılanların Sayısı / 2)" formülü kullanılarak hesaplanmış ve güvenilirliğin %80 olduğu belirlenmiştir. Bu tür çalışmalarda en az %70 düzeyinde bir güvenilirlik yüzdesi elde etmek çalışmanın sağlıklı yorumlanabilmesi için yeterli görülmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Nicel ve Nitel Verilerin Uygulanması

Ölçeğin uygulanması e-mail ve yüz yüze görüşme yoluyla gerçekleştirilmiştir. Ölçek toplamda 125 öğretmene uygulanmış ve uygulanma süresi 5 hafta sürmüştür. Ölçeğin cevaplandırılması ortalama 3-5 dakika sürmüştür. Araştırmanın nitel boyutunda, düzenlenmiş olan açık uçlu görüşme soruları yarı yapılandırılmış görüşme şeklinde uygulanmıştır. Görüşmeler, katılımcıların çalıştığı okullarda, randevu verdikleri zamanda gerçekleşmiştir. Görüşme soruları katılımcılara aynı sözcüklerle ve aynı anlam ifade edecek şekilde sorulmuştur. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde kayıt ve not alma yöntemi kullanılmıştır. Verilerin güvenilirliği açısından kayıtlar ve dökümanlar ilk olarak araştırmacı tarafından daha sonra da danışman öğretim üyesi tarafından incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan veriler nicel ve nitel analiz teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Nicel verilerin analizinde SPSS 21,0 istatistik programı kullanılmıştır. Veri toplama aracından toplanan veriler araştırmanın amaçları doğrultusunda aritmetik ortalama, frekans, yüzde analizleri ve standart sapma hesaplamaları yapılarak betimlenmiştir. Verilerin analizi sırasında farklılıkların belirlenmesi için t testi (Bağımsız örneklem için) ve Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) kullanılmıştır. Araştırmanın anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir.

Nitel verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi ve frekans analizi kullanılmıştır. Betimsel analiz, çeşitli teknikler kullanılarak elde edilmiş olan verilerin, önceden belirlenen temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Frekans analizi ise birimlerin sayısal olarak görülme sıklığını ortaya koymakta, bu sayede sıklığa dayalı bir sınıflama yapılabilmekte, öğelerin önem ve etki dereceleri hakkında yorumda bulunulabilmektedir (Tavşancıl ve Aslan, 2001).

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme sorularının her biri bir temayı oluşturmaktadır. Görüşmeler yoluyla ses kayıt cihazı kullanılarak elde edilen veriler yazıya dökülmüş ve görüşme kayıtları analiz edilmiştir. Böylelikle alt temalar bulunmuş ve ilgili literatür ışığında yorumlanmıştır. Görüşme formundaki sorulara verilmiş olan yanıtların analizi sırasında katılımcı öğretmenlere Ö1, ..., Ö11 kodları verilmiştir.

BULGULAR

Nicel Verilere İlişkin Bulgular

Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim etkinliklerinde BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşleriyle, eğitim durumları (okul öncesi öğretmenliği mezunu, çocuk gelişimi mezunu, çocuk gelişimi ön lisans mezunu, başka bölümlerden mezun) arasında tek yönlü varyans analiziyle elde edilmiş verilere göre [$F(3,121) = 2,326, P = 0,78 > ,05$] anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur.

Okul öncesi öğretmenlerinin kıdem yılları (1-5 yıl, 6-10 yıl, 11-15 yıl, 16 yıl ve üzeri) ile okul öncesi eğitim etkinliklerinde BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşleri arasında tek yönlü varyans analiziyle elde edilmiş verilere göre [$F(4,120) = 0,565, P = 0,688 > ,05$] anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur.

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıfta kullandıkları teknolojik araç gereçler (masa üstü bilgisayar, diz üstü bilgisayar, akıllı telefon, projeksiyon, akıllı tahta) ile okul öncesi eğitim etkinliklerinde BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşleri arasında tek yönlü varyans analiziyle elde edilmiş verilere göre [$F(4,120) = 0,702, P = 0,592 > ,05$] anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur.

BİT alanında herhangi bir eğitim, kurs veya seminer alan ve almayan öğretmenler arasında t testi analiziyle elde edilmiş verilere göre [$t(123) = 0,500, P = 0,618 > ,05$] anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur.

Okul öncesi öğretmenlerinin çalıştıkları kurumlar (devlet okulu ve özel okul) ile okul öncesi eğitim etkinliklerinde BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşleri arasında t testi analiziyle elde edilmiş verilere göre [$t(123) = 0,122, P = 0,911 > ,05$] anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur.

Nitel Verilere İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin "Okul öncesi eğitimde bilgi ve iletişim teknolojileri deyince ne anlıyorsunuz?" sorusuna verdikleri yanıtların analizi Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1: Okul Öncesi Eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Alt Temalar	Örnek İfadeler	Belirtme Sıklığı
Okul öncesi eğitimde bilgi ve iletişim teknolojileri.	Günümüzde kullanılan teknolojik araçlar (Tepegöz, bilgisayar, akıllı tahtalar, projeksiyon)	6
Bilgi ve iletişim teknolojilerinin okul öncesi eğitimde çocuk açısından sağladığı yararlar.	Çocuğun merak duygusunu uyandırıp, dikkatini çekme, heveslendirme, dersin kalıcılığını ve pekiştirilmesini sağlamak için yer verilmelidir	5
	Çağa uyum sağlamak için okul öncesi eğitimde teknolojik araçlara yer verilmelidir	3

Tablo 1'deki veriler incelendiğinde, okul öncesi eğitimde bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) denildiği zaman öğretmenlerin çoğunlukla okul öncesi eğitimde kullanılan teknolojik araçlar (Tepegöz, bilgisayar, akıllı tahtalar, projeksiyon) ile teknolojik araçların çocuk açısından sağladığı yararlardan bahsettikleri görülmektedir.

Ö1 kodlu öğretmenimizin bu soruya verdiği yanıt şu şekildedir: "Günümüzde kullanılan teknolojik eşyalar. Bilgisayar, tepegöz, akıllı tahtalar..."

Ö2 kodlu öğretmenimizin bu soruya verdiği yanıt şu şekildedir: "Çocuğun dikkatini çekme, heveslendirme, dersin kalıcılığını sağlamak için ve pekiştirilmesi için gereklidir."

Ö6 kodlu öğretmenimizin verdiği yanıt şu şekildedir: "Çağımız teknoloji çağı olduğundan dolayı çocuklarımızın da çağa ayak uydurması için okul öncesi eğitimde yer verilmesi gereklidir."

Öğretmenlerin "Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı sosyal becerilerin gelişimini nasıl etkilemektedir?" sorusuna verdikleri yanıtların analizi Tablo 2' de verilmiştir.

Tablo 2: Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımının Sosyal Becerilere Etkileri

Alt Temalar	Örnek İfadeler	Belirtme Sıklığı
BİT kullanımı sosyal becerilerin gelişimini olumlu etkiler.	Olumlu etkiler	3
BİT kullanımı sosyal becerilerin gelişimini olumsuz etkiler.	Hazırladığımız etkinliğe göre etkiler	2
	Olumsuz etkiler	8
	Çocuğun sosyal davranışlarını kısıtlar ve iletişim kuramaz	7

Tablo 2'deki veriler incelendiğinde, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı konusunda öğretmenlerin çoğunlukla çocuğun sosyal beceri gelişimini olumsuz etkilediği ve çocuğun sosyal davranışlarını kısıtlayıp iletişim kurmasını engellediği görüşünde oldukları görülmektedir.

Ö2 kodlu öğretmenimiz bu soruya verdiği yanıt şu şekildedir: "Etkiler. Kalıcılığı açısından, pekiştirmek için daha çok avantaj var, çocuk heveslenir farklı şeyler olduğunda..."

Ö9 kodlu öğretmenimizin verdiği yanıt şu şekildedir: "Olumlu etkilemez çünkü teknoloji çocukları sosyal çevreden uzaklaştırır."

Öğretmenlerin "Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sınıf ortamında kullanımı hakkında ne düşünüyorsunuz?" sorusuna verdikleri yanıtların analizi Tablo 3' de verilmiştir.

Tablo 3: Sınıf Ortamında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı

Alt Temalar	Örnek İfadeler	Belirtme Sıklığı
Sınıf ortamında BİT kullanımı vazgeçilmezdir	Vazgeçilmezdir	7
	Öğretmen açısından vazgeçilmezdir	4
Sınıf ortamında BİT kullanımı vazgeçilmez değildir	Çok vazgeçilmez değildir. İlle de kullanılması gerekmez	2
	Vazgeçilmez değildir	2

Tablo 3 'deki veriler incelendiğinde, öğretmenlerin çoğunluğu sınıf ortamında bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının vazgeçilmez olduğunu düşünmektedirler.

Ö1 kodlu öğretmenimizin bu soruya yanıtı şu şekildedir: " Tabi ki vazgeçilmezdir. Çocuklar her şeyi sözel olarak anlayamaz görsel olduğunda daha çok akılda yer eder. Görsel olarak çocuklara bilgileri aktarmakta kolaylık sağlar."

Ö4 kodlu öğretmenimiz bu soruya yanıtı şu şekildedir: "Vazgeçilmez değildir. Teknolojik aletler çocuğun her yönünü (psikomotor, sosyal, vs.) olumsuz olarak etkileyebilir."

Öğretmenlerin "Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmak okul öncesi öğretmenini nasıl etkiler?" sorusuna verdikleri yanıtların analizi Tablo 4' de verilmiştir.

Tablo 4: Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımı ve Okul Öncesi Öğretmeni

Alt Temalar	Örnek İfadeler	Belirtme Sıklığı
BİT kullanımı okul öncesi öğretmenini aktif kılar.	Aktif kılar	4
	Yerine göre değişir	3
BİT kullanımı okul öncesi öğretmenini aktif kılmaz.	Aktif kılmaz-pasifleştirir	6

Tablo 4 'deki veriler incelendiğinde, öğretmenlerin bir kısmı bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının okul öncesi öğretmenini aktif kıldığını, bir kısmı bu durumun yerine göre değiştiğini ifade ederken bir kısmı da öğretmeni aktif kılmadığını, aksine pasifleştirdiğini ifade etmektedir.

Ö7 kodlu öğretmenimizin bu soruya yanıtı şu şekildedir: "Evet. Günümüzdeki herşeyi tamamen internette daha basit kullanabildiğimiz için daha çok şey öğreniriz ve çocuklara daha çok şey aktarabiliriz."

Ö9 kodlu öğretmenimiz bu soruya yanıtı şu şekildedir: "*Öğretmenler aktif değildir. İnternet sayesinde istediğimiz herşeyi sosyal ortamda bulup işi kolaylaştırabilirler. Halbuki okul öncesi öğretmeni yaratıcı olmalıdır bunun içinde materyalini kendisi yapmalıdır.*"

Öğretmenlerin "KKTC' de uygulanan okul öncesi eğitim programını, okul öncesi eğitimde BİT kullanımı açısından nasıl değerlendirirsiniz?" sorusuna verdikleri yanıtların analizi Tablo 5' de verilmiştir.

Tablo 5: KKTC'de Uygulanan Okul Öncesi Eğitim Programının Eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı Açısından Değerlendirilmesi

Alt Temalar	Örnek İfadeler	Belirtme Sıklığı
KKTC'de uygulanan okul öncesi eğitim programının eğitimde BİT kullanımı açısından yeterlidir	Yeterlidir ve özel okullarda kullanımı daha yaygındır	7
KKTC'de uygulanan okul öncesi eğitim programının eğitimde BİT kullanımı açısından yetersizdir.	Yetersizdir ve yetersizlik devlet okullarında daha belirgindir	10

Tablo 5 'deki veriler incelendiğinde, öğretmenlerin bir kısmı bilgi ve iletişim teknolojilerinin özel okullarda daha çok kullanıldığını, çoğunluğu ise devlet okullarında yeterli imkan olmadığı için daha az kullanıldığını ifade etmişlerdir.

Ö1 kodlu öğretmenimiz bu soruya verdiği yanıt şu şekildedir: "*Yetersizdir. Özellikle devlet okullarında çok yetersizdir.*"

Ö6 kodlu öğretmenimiz bu soruya yanıtı şu şekilde yanıtlamıştır: "*Yetersizdir, öğretmenler yeterli eğitimi olsa bile okulun yeterli imkan olmadığından bunları hayata geçiremiyor.*"

Öğretmenlerin "Gözlem ve izlenimleriniz doğrultusunda KKTC' de ki okul öncesi eğitim kurumlarının Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı konusundaki yaklaşımlarını nasıl değerlendirirsiniz?" sorusuna verdikleri yanıtların analizi Tablo 6' da verilmiştir.

Tablo 6: KKTC' deki Okul Öncesi Eğitim Kurumlarının Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı Konusundaki Yaklaşımlar

Alt Temalar	Örnek İfadeler	Belirtme Sıklığı
KKTC 'deki okul öncesi eğitim kurumlarında BİT kullanılmıyor.	Kullanılmıyor	3
	Devlet okullarında maddi imkansızlıklardan dolayı kullanılmıyor	3
KKTC 'deki okul öncesi eğitim kurumlarında BİT kullanılıyor	Genellikle özel okullarda kullanılmaktadır	6
	Aşırıya kaçmadan kullanılmalıdır	3

Tablo 6 'daki veriler incelendiğinde, öğretmenlerin bir kısmı KKTC' de ki okul öncesi eğitim kurumlarının bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının özel okullarda daha çok tercih edildiğini, devlet okullarında ise yeterli imkan olmadığından dolayı daha az kullanıldığını ve aşırıya kaçmadan yer verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Ö1 kodlu öğretmenimiz nu soruyu şu şekilde yanıtlamıştır: "*Öğretmenlerin deneyimi var fakat okulların maddi yetersizliğinden dolayı kullanamıyorlar.*"

Yine aynı soruya Ö6 kodlu öğretmenimizin verdiği yanıt şu şekildedir: “Genellikle özel okullarda daha çok yer veriliyor devlet okullarında maddi imkanlardan dolayı daha az kullanılır.”

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın nicel verilerine bakıldığı zaman; öğretmenlerin okul öncesi eğitim etkinliklerinde BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşleriyle, eğitim durumları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun lisans mezunu olması, eğitim teknolojileri konusunda var olan bilgi ve becerilerinin birbirine yakın olduğunu düşündürebilir. Çakmaz (2010) “Okul öncesi öğretmenlerinin eğitim teknolojilerini kullanma durumları”nı incelediği çalışmada, eğitim teknolojilerini kullanmada yaş ve öğrenim düzeyi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık görülmediğini tespit etmiştir.

Öğretmenlerin okul öncesi eğitim etkinliklerinde BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşleriyle, kıdem yılları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Bunun en önemli nedenlerinden birinin kıdem yılları aynı olan öğretmenlerin (1-5 yıl ve 5-10 yıl) çalışma grubunun büyük bir çoğunluğunu (%81,6) oluşturması olabilir. Çakır Babayiğit (2014) tarafından yapılan çalışmada “Eğitim amaçlı bilgisayar oyunlarının okul öncesi eğitimde kullanımına yönelik öğretmen görüşleri” incelenmiştir. Araştırma sonucunda okul öncesi dönemde bilgisayar oyunlarının kullanımına yönelik öğretmen görüşlerinin mesleki kıdeme göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Çakmaz (2010) tarafından yapılan çalışmada ise, okul öncesi öğretmenlerinin eğitim teknolojilerini kullanma durumları ile kıdem yılları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin okul öncesi eğitim etkinliklerinde BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşleriyle, görev yaptıkları okul türleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Ancak nitel verilere göre öğretmenler, özel okullarda BİT kullanımının daha yaygın olduğunu, devlet okullarında ise (alt yapı ve maddi olanaksızlıklardan dolayı) yetersiz olduğunu düşünmektedirler. Bunun sebebinin araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir kısmının (%68) özel okullarda görevli olmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Robb (2013) ve Üstün ve Akman (2015) bu veriyi destekler nitelikte açıklamalarda bulunmuşlardır. Robb’a göre; erken çocukluk dönemi eğitimcileri genel olarak teknolojiyi kullanma konusunda hemfikirlerdir. Fakat programlarını entegre etmek için birtakım engellerle karşılaştıklarını belirtirler. Yeterli teknik desteğe sahip olmayanların oranı yaklaşık % 40, mesleki gelişimin sınırlı olduğunu söyleyenlerin oranı ise % 60 civarındadır. Üstün ve Akman (2015) göre; “Devlet okullarında görev yapan öğretmenler imkansızlıklar nedeniyle eğitim ve öğretim ortamında bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımına yer veremiyor ancak bu durumun özel okulların imkanları dahilinde farklılık göstermektedir ve özel okullarda görev yapan öğretmenlerin teknolojinin kullanımına yönelik tutumları ve görüşleri değerlendirmeye açık durumdadır.”

Öğretmenlerin okul öncesi eğitim etkinliklerinde BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşleriyle, bu alanda herhangi eğitim, kurs veya seminer alıp-almama durumları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Bunun nedeninin, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun (%86,4) böyle bir eğitim, kurs veya seminer almamalarından kaynaklandığı düşünülebilir.

Öğretmenlerin okul öncesi eğitim etkinliklerinde BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşleriyle, sınıflarında kullandıkları teknolojik araç gereçler arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Bunun nedenlerinden biri olarak öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun (%70,4) sınıflarında teknolojik araç-gereçlerin hepsini veya birden fazlasını kullanmaları olabilir.

Araştırma sonucunda, Öğretmenlerin okul öncesi eğitim etkinliklerinde BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşlerinin, okul öncesi eğitimde kullanılan teknolojik araç-gereçler ve BİT’in okul öncesi eğitimde çocuk açısından sağladığı yararlar ekseninde temellendiği görülmektedir. Genel olarak öğretmenler, okul öncesi eğitimde BİT deyince akıllarına ilk gelen kavramın “teknolojik araç-gereçler” olduğuna dikkat çekmişlerdir. Öğretmenler sınıf ortamında BİT kullanımının vazgeçilmez olduğunu düşündüklerini belirterek, sınıflarında teknolojik araç-gereçlerin tümünü veya birden fazlasını kullandıklarını ifade etmişlerdir. Demir (2015), “Okul öncesi öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini

kullanma durumları ve bunun öğretime etkisi"ni incelediği çalışmasında, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun sınıflarında eğitim ve öğretim teknolojisi olarak bilgisayar ve TV kullandığı, çoğu öğretmenin sınıflarında bilişim teknolojilerini etkin kullandığı ve bu durumun öğrencilerin ilgi ve dikkat düzeylerini olumlu yönde etkilediği, bununla birlikte öğretmenlerin bilişim teknolojilerinin yaygınlaşması gerektiğini düşündükleri belirlenmiştir. Sayan (2016) yapmış olduğu çalışmada okul öncesi eğitimde yararlanılan teknolojik araç-gereçler arasında en kapsamlı olarak kullanılanların başında bilgisayarların geldiğini fakat bilgisayardan farklı olarak kullanılan teknolojik araçların da yer aldığını belirterek, bu teknolojik araçlar-gereçler uygun kullanıldığı takdirde okul öncesi eğitimde etkili olup çocuklar için fayda sağlayabileceğini belirtmiştir. Robb (2013), yapmış olduğu çalışmada eğitimcilerin % 92' sinin dijital kameralar, masaüstü veya dizüstü bilgisayarlar, % 84' ünün ve TV, % 80' inin DVD, % 29'unun tablet, %15'inin de e-okuyuculara erişimi olduğunu ortaya koymuştur. Tüm bunlardan yola çıkılarak öğretmenlerin okul öncesi eğitimde BİT kullanımı denildiğinde teknolojik araç-gereçleri örnek göstermesi ve sınıf ortamında teknolojik araç-gereçlerin vazgeçilmez olduğunu düşünen öğretmenlerin çoğunlukta olması araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Öğretmenlerin BİT kullanımının sosyal beceriye olan etkisine ilişkin görüşlerinin, çocuk açısından çoğunlukla olumsuz etkiler yarattığı; özellikle de sosyal becerilerini olumsuz etkilediği yönünde olduğu dikkat çekmektedir. Yapılan çalışmalara göre; okul öncesi ve okul çağındaki çocuklar için medya ve bilgisayar kullanımı, davranışsal ve zihinsel sağlık sorunları, obezite, zayıf uyku alışkanlıkları, agresif davranış ve dikkat bozuklukları ile ahlaki ve duygusal problemlere ve genel olarak bağımlılığa yol açmaktadır. Hatta yapılan çalışmalarla teknoloji kullanımının çocukların göz sağlığını ve duruş pozisyonlarını da olumsuz etkileyeceği savunulmaktadır (Cordes ve Miller, 2000; Nunez-Smith, Wolf, Huang, Emanuel, Brüt, 2008; Akt. Epstein, 2013; Çakır Babayiğit, 2014; Şen, 2016;).

Kılınc'ın (2015) "Okul öncesi çağındaki çocukların teknoloji kullanımı hakkında ebeveyn görüşlerinin incelenmesi"ne ilişkin araştırma sonuçları bu veriyi desteklemektedir. Kılınc'a göre; *"Uzun zaman ekranların karşısında kalan çocukların sosyal etkileşim yönlerinin zayıf olacağı, bilgisayarı kişileştirerek sosyal yaşamdan uzaklaşma ile içe kapalı bireylerin yetişeceği, bununla birlikte bağımlı ve takıntılı insanların artacağı" yönündedir.* Akkoyunlu ve Tuğrul' un (2002) "Okul öncesi çocukların ev yaşantısındaki teknolojik etkileşimlerin bilgisayar okuryazarlığı becerileri üzerindeki etkisi"ni araştırmak üzere yaptığı çalışma sonuçları ise bu veriyi desteklemektedir. Akkoyunlu ve Tuğrul (2002) göre; *"Bilgisayarlar uygun koşullarda kullanıldığında; çocukların motivasyonunu artırarak sosyal ve duygusal gelişimlerine katkıda bulunur ve çocukların işbirliği ve sorumluluk alma becerilerini geliştirir."* Benzer şekilde Demir (2015) ve Küçüköğlü (2013) da okul öncesi dönemde BİT kullanıldığında çocukların öğrenmeye karşı motivasyonlarının arttığını, bağımsız öğrenme yolları geliştirmelerine olanak sağladığını böylece, aktif öğrenmenin gerçekleştiğini ifade etmektedir.

Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun görüşü; okul öncesi eğitimde BİT kullanımı okul öncesi öğretmenini aktif kılmaz yönündedir. Bu durum öğretmenlerin birçoğunun teknoloji kullanımı konusunda yeterli bilgi ve beceri donanımına sahip olmadığından, öğretmeni aktif kılmadığı düşüncesinde olduklarını gösterebilir. Ayrıca öğretmenlerin birçoğunun bilgi ve iletişim teknolojileri alanında herhangi bir eğitim, kurs veya seminer almadıklarını ifade etmesi de bu veriyi destekleyebilir. Bahçekapılı (2011) "Teknoloji destekli öğretim konusunda bilişim teknolojileri öğretmen adayları ile sınıf öğretmeni adaylarının iş birliği süreçleri ve bu süreçteki deneyimleri"ni araştırdığı çalışmasında, öğrenme ortamlarıyla teknolojinin bütünleştirilmesinin gerçekleşmesi için okullara sağlanacak teknolojik imkanların yeterli olmadığını, eğitimde hedeflere ulaşmak için öğretmenlerin teknoloji kullanımı konusunda yeterli bilgi donanımına sahip olması gerektiğini dile getirmektedir.

Öğretmenlerin değerlendirmeleri sonucunda, KKTC' de uygulanan okul öncesi eğitim programında BİT kullanımının gerekli olduğu fakat dengeli biçimde, aşırıya kaçılmadan yer verilmesi gerektiği yönündedir. Sayan'ın (2016) ifadeleri de bu veriyi destekler niteliktedir; *"Teknolojik araç-gereç kullanımına okul öncesi dönemde yer verilmelidir ancak teknolojinin çocuklar için doğru kullanılması eğitimcilerin bu konudaki bilgileri ve yeterlikleri ile sağlanabilir."*

Araştırma verileri doğrultusunda elde edilen sonuçlar şöyledir; okul öncesi öğretmenlerinin BİT kullanmanın önemine ilişkin görüşleriyle; eğitim durumları, kıdem yılları, bilişim teknolojileri alanında herhangi bir eğitim, kurs veya seminer alıp almamaları, eğitim yaptıkları kurum ve sınıfta kullandıkları teknolojik araç-gereçler arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin okul öncesi eğitimde BİT denildiği zaman, okul öncesi eğitimde kullanılan teknolojik araçlar ve BİT'in okul öncesi eğitimde çocuk açısından sağladığı yararlar temaları ekseninde temellendiği görülmektedir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu; okul öncesi eğitimde BİT deyince akıllarına ilk gelenin "teknolojik araçlar" olduğuna dikkat çekmişlerdir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu BİT kullanımının sosyal becerilerin gelişimini olumsuz etkilediğini ve çocuğun çevresiyle olan iletişimini kısıtladığını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu sınıf ortamında BİT kullanımının özellikle öğretmenler açısından vazgeçilmez olduğunu düşünmektedirler. Ayrıca öğretmenler, çağa uyum sağlamak adına kullanılması gerektiğini de vurgulamışlardır. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu BİT kullanımının okul öncesi öğretmenini aktif kılmadığını aksine öğretmeni kolaya alıstırdığını ifade etmişlerdir. Öğretmenler okul öncesi eğitimde BİT kullanımının gerekli olduğunu fakat dengeli biçimde, aşırıya kaçılmadan yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenler gözlem ve izlenimleri doğrultusunda, BİT kullanımının özel okullarda daha yaygın olduğunu belirtmişlerdir.

Araştırma sonuçları doğrultusunda geliştirilen öneriler şöyledir; Okul öncesi lisans, ön lisans ve kız meslek liselerinin çocuk gelişimi bölümlerine BİT ile ilgili uygulamalı teknolojik eğitim dersleri konulabilir. Teknoloji okur-yazarlığı ve yaratıcı eğitimi sağlayacak şekilde teknolojiden nasıl yararlanılabileceği ile ilgili MEB ve ilgili paydaşlar yaygınlaştırıcı, bilgilendirici çalışmalar yapabilir. Devlet okullarına teknik destek sağlanabilir. Teknoloji odaklı hizmet içi eğitimler verilerek, okul öncesi eğitimde BİT kullanımı konusunda öğretmenler bilgilendirilebilir. MEB destekli teknolojiyi yaygınlaştırma çalışmaları tüm okulları kapsayacak şekilde planlanabilir. Bu konudaki görüş ayrılıklarının azalabilmesi için öğretmenlerin okul öncesi eğitimde BİT kullanımına ilişkin farkındalıklarını arttırmak amacıyla, MEB tarafından seminerler düzenlenebilir. Teknoloji araçlarının olumlu sonuçlarını doğrulamak ve teknoloji araçlarını etkili kullanabilmek hakkında ek araştırmalar yapılabilir.

Not: Bu çalışma 18-20 Mayıs 2017 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen 8'inci Uluslararası Eğitimde Yeni Yönelimler Kongresinde bildiri olarak da değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

Akkoyunlu, B., Tuğrul, B. (2002). Okul öncesi çocukların ev yaşantısındaki teknolojik etkileşimlerin bilgisayar okuryazarlığı becerileri üzerindeki etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23,12-21.

Aksoy, H., H. (2006). *Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme*.

http://education.ankara.edu.tr/~aksoy/teknoloji/teknoloji_aksoy.doc. (05.09.2016:12.00).

Bahçekapılı, T. (2011). *Teknoloji destekli öğretim konusunda bilişim teknolojileri öğretmen adayları ile sınıf öğretmeni adaylarının işbirliği süreci ve bu süreçteki deneyimleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Argün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. *Örnekleme Yöntemleri*. <https://msbay.files.wordpress.com/2009/10/9-hafta-arac59ftc4b1rmalarda-c3b6rnekleme.pdf>. (05.12.2016: 12:02).

Çakmaz, B. (2010). *Okul öncesi öğretmenlerinin eğitim teknolojilerini kullanma durumlarının incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Cordes, C., Miller, E. (2000). *Fool's gold: A critical look at computers in childhood. Alliance for childhood* from:http://www.allianceforchildhood.net/projects/computers/computers_reports.htm. (26.04.2017).

Çakır Babayığıt, Ö. (2014). *Eğitim amaçlı bilgisayar oyunlarının okul öncesi eğitimde kullanımına yönelik öğretmen görüşleri (ankara ili örneği)*. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

Çepni, S. (2007). *Ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegema Yayıncılık

Demir, O. (2015). Okul öncesi öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanma durumları ve bunun öğretime etkisi (Nitel bir çalışma). *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*. 2(4), 466-479.

Epstein A., S. (2013) Using technology appropriately in the preschool classroom *Senior Director Of Curriculum Development*.

Erdemir, N., Bakırcı, H., Eyduran, E. (2009). Öğretmen adaylarının eğitimde teknolojiyi kullanabilme özgüvenlerinin tespiti. *Türk Fen Eğitim Dergisi*. Sayı:3.

Güzel Türk, M. (2012). *Öğretmenlerin derslerinde öğretim teknolojilerini kullanımına ilişkin görüşlerinin analizi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi* (16. Baskı). Ankara: Nobel Yayın.

Keengwe, J., Onchwari, G. (2009). Technology and early childhood education: a technology integration professional development model for practicing teachers. *Early Childhood Education Journal*. 37 (3), (05.09.2016: 13.09). ISSN 1082-3301.

Kılıncı, S. (2015). *Okul öncesi çağındaki çocukların teknoloji kullanımı hakkında ebeveyn görüşlerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.

Kol, S. (2012). Okul öncesi eğitimde teknolojik araç-gereç kullanımına yönelik tutum ölçeği geliştirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. Cilt 20.

Köroğlu, A., Y. (2014). *Okul öncesi öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının bilişim teknolojileri özyeterlik algıları, teknolojik araç gereç kullanım tutumları ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Küçüköğlü, B. (2013). *Okul öncesi eğitime yönelik bilgisayar destekli öğretim tasarımı*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.

Robb, M. (2013). How early childhood educators use technology in the classroom. *Early childhood education/research and studies* (18.12.2016:14.04).

Sayan, H. (2016). Okul öncesi eğitimde teknoloji kullanımı. *21. Yüzyılda eğitim ve Toplum*. Cilt 5. Sayı:13.

Sert, G., Kurtoğlu, M., Akıncı, A., Seferoğlu, S. S. (2012). Öğretmenlerin teknoloji kullanma durumlarını inceleyen araştırmalara bir bakış. Bir içerik analiz çalışması. *XIV. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri* (ss. 351-357).

Siyambaş, P. B. (2015). *Sınıf öğretmeni adaylarının teknolojik terim farkındalıkları, teknoloji ile öğrenmeye yönelik özgüven algıları ve bilgisayar ile internet tutumları arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kardeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

Sönmez, V. ve Alacapınar, F. (2014). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Sönmez, V. ve Alacapınar, F. (2016). *Sosyal bilimlerde ölçme aracı hazırlama*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Şen, M. (2016). *Teknolojik öğretim araçları ve özellikleri*. Bulunduğu eser: Ültay, E ve Ültay, N. (Ed.). Okul öncesi eğitimi için öğretim teknikleri ve materyal geliştirme (ss. 85-107). Ankara: Pegem Akademi

Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). *İçerik analizi ve uygulama örnekleri*, İstanbul: Epsilon Yayınları.

Ünal, Bozcan E. (2010). Eğitim öğretim faaliyetlerinde teknoloji kullanımı. *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi*. 1(4), 1-13.

Üstün, A., Akman, E. (2015). Private school teachers' attitudes and ideas about the utilization of technological tools in education (the example of samsu province). *Journal Of Educational Science*, 3 (4) .

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara Seçkin Yayınları.

Yılmaz, H., H. (2012). *Öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının değerlendirilmesi (şişli endüstri meslek lisesi örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yılmaztekin Öztürk, E. ve Olgan, R. (2013). Trends and issues: a review of studies related to technology usage in early childhood education. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(2), 421-440.